

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 154/14
Λουξεμβούργο, 20 Νοεμβρίου 2014

Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα στην υπόθεση C-507/13
Ηνωμένο Βασίλειο κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου

Ο γενικός εισαγγελέας N. Jääskinen θεωρεί ισχύουσα τη νομοθεσία της Ένωσης που περιορίζει την αναλογία των «μπόνους» των τραπεζιτών με τον βασικό τους μισθό

Η επιβολή σταθερής αναλογίας μεταξύ του «μπόνους» και του βασικού μισθού δεν περιορίζει το συνολικό ποσό των αποδοχών

Κατόπιν της παγκόσμιας χρηματοοικονομικής κρίσεως το 2008, η Ευρωπαϊκή Ένωση έλαβε ευρύ φάσμα μέτρων για την ενίσχυση της νομοθεσίας και τη διασφάλιση της σταθερότητας των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων της. Κατά τη διάρκεια των συζητήσεων που προηγήθηκαν της λήψεως των μέτρων αυτών, θεωρήθηκε ότι ο σχεδιασμός των συστημάτων αμοιβών εντός των εν λόγω ιδρυμάτων ήταν ένα από τα κύρια αίτια της κρίσεως. Επειδή συχνά συνεπαγόταν την καταβολή υψηλότατων «μπόνους» σε σχέση με τους μισθούς, τούτο ενθάρρυνε ορισμένους μισθωτούς να αναλαμβάνουν υπερβολικούς κινδύνους, έτσι ώστε να μετέχουν στα βραχυπρόθεσμα κέρδη των τραπεζών, αλλά όχι και στο κόστος των αποτυχιών τους, το οποίο, στις πιο σοβαρές περιπτώσεις, επωμιζόταν ο φορολογούμενος. Ως εκ τούτου, το νομοθετικό πακέτο «κεφαλαιακών απαιτήσεων», το οποίο υιοθετήθηκε το 2013 από το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο (το οποίο είναι γνωστό ως «πακέτο CRD IV» και αποτελείται από μια οδηγία ¹ και ένα κανονισμό ²), περιέλαβε σειρά μέτρων για τη ρύθμιση του θέματος αυτού.

Η οδηγία CRD περιέχει διάταξη που επιβάλλει σταθερή αναλογία μεταξύ των σταθερών αποδοχών (του βασικού μισθού) και των μεταβλητών αποδοχών (των «μπόνους») των ατόμων των οποίων οι επαγγελματικές δραστηριότητες έχουν αντίκτυπο στο προφίλ κινδύνου των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων τους. Η οδηγία ορίζει ότι στους εν λόγω μισθωτούς δεν επιτρέπεται η καταβολή «μπόνους» πέρα του 100 % του βασικού τους μισθού, ή του 200 % αν κράτη μέλη παράσχουν στους μετόχους, στους ιδιοκτήτες ή στα μέλη των χρηματοπιστωτικών αυτών ιδρυμάτων την εξουσία να το αποφασίσουν. Επίσης, η οδηγία εξουσιοδοτεί την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (EAT) να καταρτίσει ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα, προκειμένου να καθοριστούν τα κριτήρια για τον προσδιορισμό των ατόμων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας.

Από την πλευρά του, ο κανονισμός CR προβλέπει υποχρεωτική δημοσιοποίηση, από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, της κατά την οδηγία αναλογίας, καθώς και του αριθμού των ατόμων που λαμβάνουν αποδοχές πάνω από ορισμένο όριο. Επίσης, εισάγει υποχρέωση των εν λόγω ιδρυμάτων να δημοσιοποιούν πληροφορίες σχετικά με το σύνολο των αποδοχών κάθε μέλους του διοικητικού οργάνου ή ανώτερου διευθυντικού στελέχους, όταν τούτο ζητείται από το κράτος μέλος ή την αρμόδια αρχή.

Το Ηνωμένο Βασίλειο άσκησε προσφυγή ζητώντας από το Δικαστήριο να ακυρώσει τις συγκεκριμένες διατάξεις της οδηγίας και του κανονισμού. Θεωρεί ότι οι διατάξεις περί καθορισμού της αναλογίας μεταξύ των μεταβλητών και των σταθερών αποδοχών δεν μπορούσαν να

¹ Οδηγία 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με την πρόσβαση στη δραστηριότητα πιστωτικών ιδρυμάτων και την προληπτική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων, για την τροποποίηση της οδηγίας 2002/87/ΕΚ και για την κατάργηση των οδηγιών 2006/48/ΕΚ και 2006/49/ΕΚ (ΕΕ L 176, σ. 338).

² Κανονισμός 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 648/2012 (ΕΕ L 176, σ.1).

θεσπιστούν με τη χρησιμοποίηση διατάξεων της Συνθήκης που αφορούν την ελευθερία εγκαταστάσεως και την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών (άρθρο 53, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ), αλλά εμπίπτουν στο πεδίο της κοινωνικής πολιτικής και, επομένως, στην αρμοδιότητα των κρατών μελών. Προβάλλει επίσης ότι οι εν λόγω διατάξεις παραβιάζουν τις αρχές της αναλογικότητας και της επικουρικότητας, ότι η οδηγία αντίκειται στην αρχή της ασφάλειας δικαίου, ότι η ανάθεση αρμοδιοτήτων στην ΕΑΤ στερείται νομιμότητας, καθώς και ότι οι διατάξεις του κανονισμού που επιβάλλουν δημοσιοποίηση των αποδοχών προσβάλλουν το δικαίωμα ιδιωτικής ζωής και παραβιάζουν τους κανόνες για την προστασία των δεδομένων.

Με τις σημερινές του προτάσεις, ο γενικός εισαγγελέας N. Jääskinen προτείνει στο Δικαστήριο να απορρίψει όλους τους λόγους ακυρώσεως που προβάλλει το Ηνωμένο Βασίλειο και, συνακόλουθα, να απορρίψει την προσφυγή.

Όσον αφορά το κύριο επιχείρημα του Ηνωμένου Βασιλείου, ότι τα προσβαλλόμενα μέτρα ελήφθησαν με τη χρησιμοποίηση εσφαλμένης νομικής βάσεως, ο γενικός εισαγγελέας σημειώνει ότι το Δικαστήριο έχει ήδη κρίνει ότι μέτρα αποβλέποντα στην προαγωγή της αρμονικής αναπτύξεως των δραστηριοτήτων των πιστωτικών ιδρυμάτων σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, με την κατάργηση των περιορισμών στην ελευθερία εγκαταστάσεως και στην ελεύθερη παροχή υπηρεσιών, καθώς και με την ταυτόχρονη ενίσχυση της σταθερότητας του τραπεζικού συστήματος και της προστασίας των αποταμιευτών, δύναται να έχουν ως βάση το άρθρο 53, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ³. Δεδομένου ότι η μεταβλητή συνιστώσα των αποδοχών έχει άμεσο αντίκτυπο στο προφίλ κινδύνου των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, μπορεί να επηρεάσει τη σταθερότητα των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, και κατ'επέκταση τη σταθερότητα των χρηματοοικονομικών αγορών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επομένως, τα προσβαλλόμενα από το Ηνωμένο Βασίλειο μέτρα αφορούν τις προϋποθέσεις προσβάσεως και την άσκηση των δραστηριοτήτων των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων στην εσωτερική αγορά.

Ως προς το αν τα μέτρα αυτά εμπίπτουν στο πεδίο της κοινωνικής πολιτικής, ο γενικός εισαγγελέας δέχεται ότι ο καθορισμός του επιπέδου των αποδοχών αναμφισβήτητα υπάγεται στην αρμοδιότητα των κρατών μελών. Ωστόσο, ο καθορισμός της αναλογίας μεταξύ των μεταβλητών αποδοχών και του βασικού μισθού δεν ισοδυναμεί με επιβολή «πλαφόν στα μπόνους των τραπεζιτών» ούτε με καθορισμό του επιπέδου των αποδοχών, επειδή δεν επιβάλλεται οποιοδήποτε όριο για τους βασικούς μισθούς, ποσοστό των οποίων αποτελούν τα «μπόνους». Η εισαχθείσα στη νομοθεσία αναλογία του 100 % ισχύει για οποιοδήποτε χρηματικό ποσό που ένα χρηματοπιστωτικό ίδρυμα είναι διατεθειμένο να καταβάλει ως σταθερή αμοιβή. Το γεγονός ότι η συγκεκριμένη αναλογία μπορεί να αυξηθεί έως το 200 %, ή να καθοριστεί από τα κράτη μέλη σε επίπεδα χαμηλότερα του 100 %, υπογραμμίζει την έλλειψη οποιουδήποτε «πλαφόν». Εφόσον δεν υπάρχει ένα εκ του νόμου όριο του δυναμένου να καταβληθεί βασικού μισθού, δεν υπάρχει όριο για το συνολικό ύψος των αποδοχών.

Όσον αφορά το επιχείρημα του Ηνωμένου Βασιλείου ότι η δημοσιοποίηση του συνόλου των αποδοχών κάθε μέλους της διοικήσεως αντίκειται στο δίκαιο της Ένωσης περί της προστασίας των δεδομένων, ο γενικός εισαγγελέας παρατηρεί ότι η εν λόγω δημοσιοποίηση δεν είναι υποχρεωτική, αλλά απλώς παρέχεται στα κράτη μέλη διακριτική ευχέρεια. Όταν εξετάζουν αν θα ζητήσουν τις πληροφορίες αυτές, τα κράτη μέλη έχουν νομική υποχρέωση να συμμορφώνονται με τη νομοθεσία της Ένωσης περί της προστασίας των δεδομένων. Το δε χρηματοπιστωτικό ίδρυμα μπορεί, φυσικά, να ασκήσει κατά οποιασδήποτε τέτοιας αποφάσεως προσφυγή ενώπιον της αρμόδιας δικαστικής αρχής.

Σχετικά με το ζήτημα αν η ανάθεση αρμοδιοτήτων στην ΕΑΤ είναι παράνομη, ο γενικός εισαγγελέας N. Jääskinen σημειώνει ότι οι αρμοδιότητες που με την οδηγία ανατίθενται στην Επιτροπή και στην ΕΑΤ αφορούν μη ουσιώδη τεχνικά θέματα, ενώ οι στρατηγικές και πολιτικές επιλογές πραγματοποιήθηκαν με τη βασική νομοθετική πράξη. Επιπλέον, η ΕΑΤ απλώς εξουσιοδοτείται να καταρτίσει μη δεσμευτικά σχέδια πράξεων, τα οποία αποκτούν νομική ισχύ μόνον αν στη συνέχεια εγκριθούν από την Επιτροπή. Δεδομένου ότι δεν έχουν νομική ισχύ, οι

³ Απόφαση του Δικαστηρίου της 13^{ης} Μαΐου 1997, Γερμανία κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου (υπόθεση [C-233/94](#), βλ. επίσης [Ανακοινωθέν Τύπου αριθ. 24/97](#)).

προτάσεις της EAT δεν μπορούν να θίξουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των ατόμων τα οποία αφορούν. Κατά συνέπεια, η συγκεκριμένη ανάθεση αρμοδιοτήτων στην EAT είναι σύλληψη.

Ως προς το επιχείρημα του Ηνωμένου Βασιλείου ότι παραβιάζεται η αρχή της ασφάλειας δικαίου, επειδή οι προσβαλλόμενες διατάξεις έχουν εφαρμογή σε συμβάσεις εργασίας συναφθείσες πριν από τη θέση σε ισχύ της οδηγίας, ο γενικός εισαγγελέας σημειώνει ότι τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ειδοποιήθηκαν για θέσπιση περαιτέρω νομοθεσίας περί των αποδοχών πολύ πριν από τις τασσόμενες με την οδηγία προθεσμίες για τη μεταφορά της στο εθνικό δίκαιο. Λαμβάνοντας επίσης υπόψη την ευρεία δημοσιότητα που το ζήτημα αυτό έλαβε από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, καθώς και τη δημοσίευση της οδηγίας στην Επίσημη Εφημερίδα τον Ιούνιο του 2013, ο γενικός εισαγγελέας συνάγει ότι τα μέτρα ήταν όντως γνωστά και υπήρχε χρόνος προετοιμασίας μέχρι τη θέση τους σε ισχύ στις αρχές του 2014.

Τέλος, ο γενικός εισαγγελέας N. Jääskinen θεωρεί αβάσιμο τον λόγο ακυρώσεως με τον οποίο προβάλλεται ότι οι επίμαχες διατάξεις παραβιάζουν τις αρχές της αναλογικότητας και της επικουρικότητας και σημειώνει ότι οι κυβερνήσεις των κρατών μελών δεν θα μπορούσαν να επιτύχουν καλύτερα από την Ευρωπαϊκή Ένωση τον στόχο δημιουργίας ενιαίου ρυθμιστικού πλαισίου για τη διαχείριση των κινδύνων.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Οι προτάσεις του γενικού εισαγγελέα δεν δεσμεύουν το Δικαστήριο. Έργο του γενικού εισαγγελέα είναι να προτείνει στο Δικαστήριο, με πλήρη ανεξαρτησία, νομική λύση για την υπόθεση που του έχει ανατεθεί. Η υπόθεση τελεί υπό διάσκεψη στο Δικαστήριο. Η απόφαση θα εκδοθεί αργότερα.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προσφυγή ακυρώσεως αποσκοπεί στην ακύρωση πράξεων των οργάνων της Ένωσης που αντιβαίνουν στο δίκαιο της Ένωσης. Υπό ορισμένες προϋποθέσεις, τα κράτη μέλη, τα όργανα της Ένωσης και οι ιδιώτες μπορούν να ασκήσουν προσφυγή ακυρώσεως ενώπιον του Δικαστηρίου ή του Γενικού Δικαστηρίου. Αν η προσφυγή είναι βάσιμη, η πράξη ακυρώνεται. Το καθού όργανο της Ένωσης οφείλει να καλύψει το ενδεχόμενο κενό δικαίου που δημιουργεί η ακύρωση της πράξεως.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το πλήρες κείμενο των προτάσεων δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα CURIA κατά την ημερομηνία ανατύπωσής τους

Επικοινωνία: Estella Cigna Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από την ανάπτυξη των προτάσεων διατίθενται από το "[Europe by Satellite](http://Europe.by.Satellite)" ☎ (+32) 2 2964106